

Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v.

I medfør af § 169 i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 191 af 28. februar 2018, fastsættes:

Definitioner

§ 1. Ved en ambulance forstås et køretøj, der er indrettet og bemannet efter reglerne i denne bekendtgørelse til at befordre akut syge, tilskadekomne og fødende, og hvor der kan ydes visse former for behandling, jf. § 12.

Stk. 2. Kun køretøjer, som opfylder betingelserne i stk. 1, må, mens de er i drift, benævnes »ambulance«.

Bemanding af ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v.

§ 2. En ambulance skal bemannes med mindst to personer, som har gennemgået uddannelsen til ambulancebehandler, jf. § 5, eller uddannelse, der i al væsentlighed svarer til uddannelsen til ambulancebehandler, jf. § 11.

Stk. 2. Én af de personer, som i medfør af stk. 1 bemander ambulancen, kan erstattes af

- 1) en person under uddannelse til ambulancebehandler, der har bestået 5. skoleperiode og som minimum er startet på 6. praktikperiode, eller
- 2) en ambulanceassistent uddannet efter tidligere regler, jf. § 6 og § 14, stk. 3.

Stk. 3. Når en ambulance anvendes til overførsel af en patient fra et hospital til et andet, kan én af de personer, som i medfør af stk. 1 bemander ambulancen, erstattes af en læge eller specialuddannet sygeplejerske.

§ 3. Ambulancepersonalet, jf. § 2, stk. 1, skal være i stand til at

- 1) iværksætte behandling med ambulancens udstyr som minimum i henhold til bilaget, pkt. A,
- 2) håndtere et skadested, herunder udføre basalt redningsarbejde ved ulykke samt have kendskab til frigørelsesmetoder,
- 3) beherske køreteknik, herunder udrykning og skånsom transport af akut tilskadekomne, syge og fødende,
- 4) vurdere forskellige ulykketyper og sygdomstilfælde for at kunne give korrekte tilbagemeldinger, der sikrer en rigtig og tilstrækkelig assistance,
- 5) beherske forflytningsteknik, og
- 6) indgå i et korrekt samarbejde med øvrige deltagere i det præhospitale beredskab, sygehusvæsen, politi samt redningsberedskab m.fl.

Stk. 2. Læge eller en sygeplejerske med særlige kompetencer, som indgår i ambulancens bemanding, jf. § 2, stk. 3, skal kunne anvende udstyr i ambulancen i relation til behandling af den konkrete patient, samt have dokumenteret kendskab til livreddende indsats opnået gennem præhospitale akutmedicinske kurser (fx PHTLS) .

Stk. 3. Ambulancer, som ikke indgår som en del af regionens præhospitale beredskab, skal ved varetagelse af opgaver, som kan indbefatte behov for akut indlæggelse, forud for opgavens påbegyndelse være bekendt med regionens visitationsretningslinjer samt have aftalt det nærmere samarbejde med regionens præhospitale organisation.

§ 4. Uddannelse til ambulancebehandler skal omfatte teoretiske kurser med sundhedsfagligt indhold, praktik, jf. stk. 6, samt ambulancepraktik.

Stk. 2. Uddannelsen skal sætte den pågældende i stand til at assistere ambulancebehandlere med særlig kompetence (paramedicinere).

Stk. 3. Uddannelsen skal sætte den pågældende i stand til at udføre præhospital behandling m.v., jf. bilaget pkt. A.

Stk. 4. Herudover skal uddannelsen sætte ambulancebehandleren i stand til at udføre overvågning og behandling under transport af patienter efter lægelig delegation og/eller ordination.

Stk. 5. Uddannelsen skal omfatte undervisning i anatomi, fysiologi, hygiejne, symptomlære, sygdomslære, herunder smitsomme sygdomme, observationsteknik, elementær pleje og omsorg, fødselslære, fødselshjælp og pleje af nyfødte, farmakologi og håndtering af medicin, patienthåndtering, håndgreb, transmission af 12-aflednings-EKG til sygehus, overvågning og defibrillering, tolkning af EKG, ortopædiske skader, ergonomi, psykologi, psykiatri, sociale og lovmæssige forhold, etnologi, sundhedsvæsenets organisation, samarbejdspartnere, ambulancelederfunktion og informationsteknologi herunder i telemedicin.

Stk. 6. Uddannelsen omfatter klinisk praktik med indøvning af færdigheder, som indgår i den teoretiske undervisning, herunder færdigheds- og simulationstræning. Praktikken foregår på sygehus samt eventuelt i lægevagt, på plejehjem, i hjemmepleje samt ved sociale og psykiatriske institutioner.

Stk. 5. Uddannelsen omfatter, ud over det i stk. 1 nævnte, undervisning i ambulanceteknik, herunder køreteknik, forflytningsteknik, basalt redningsarbejde ved ulykker samt det til enhver tid gældende lovgrundlag, bl.a. med henblik på, at ambulancebehandleren skal kunne indgå i et korrekt samarbejde med øvrige deltagere i det præhospitalt beredskab, sygehusvæsen, politi samt redningsberedskab m.fl.

§ 5. Ambulancebehandlere uddannes i medfør af bekendtgørelse om erhvervsuddannelse til ambulancebehandler.

Stk. 2. Derudover kan ambulancebehandlere være uddannet i henhold til:

- 1) bekendtgørelse nr. 431 af 18. maj 2016 om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale,
- 2) bekendtgørelse nr. 1150 af 9. december 2011 om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v.,
- 3) bekendtgørelse nr. 977 af 26. september 2006 om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v. eller
- 4) bekendtgørelse nr. 1039 af 24. november 2000 om planlægning af den præhospitalt indsats og uddannelse af ambulancepersonale m.v.

Stk. 3. Derudover kan ambulancebehandlere være uddannet i henhold til:

- 1) bekendtgørelse nr. 987 af 6. december 1994 om ambulancer, eller
- 2) bekendtgørelse nr. 1187 af 21. december 1992 om ambulancer, og
- 3) et efterfølgende opkvalificerende forløb.

§ 6. Ambulanceassistenter uddannet efter tidligere regler omfatter personer uddannet i henhold til:

- 5) bekendtgørelse nr. 431 af 18. maj 2016 om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale,
- 6) bekendtgørelse nr. 1150 af 9. december 2011 om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v.,
- 7) bekendtgørelse nr. 977 af 26. september 2006 om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v. eller
- 8) bekendtgørelse nr. 1039 af 24. november 2000 om planlægning af den præhospitalt indsats og uddannelse af ambulancepersonale m.v.

Stk. 2. Derudover omfatter ambulanceassistenter uddannet efter tidligere regler personer uddannet i henhold til:

- 4) bekendtgørelse nr. 987 af 6. december 1994 om ambulancer, eller
- 5) bekendtgørelse nr. 1187 af 21. december 1992 om ambulancer, hvis
- 6) de samtidigt på baggrund af ansøgning i 2008 har fået dispensation fra Sundhedsstyrelsen til fortsat at virke som ambulanceassistent.

§ 7. Uddannelse til ambulancebehandler med særlig kompetence (paramediciner) forudsætter gennemført uddannelse til ambulancebehandler, jf. §§ 4 - 5, eller tilsvarende uddannelse og virke som ambulancebehandler i mindst 3 år. Uddannelsen har en varighed af mindst 5 uger, og omfatter teoretisk og praktisk uddannelse på uddannelsesinstitution, jf. § 9, sygehuspraktik, færdigheds- og simulationstræning og praktik med akutlægebil eller lignende lægefaglig supervision.

Stk. 2. Uddannelsen skal sætte den pågældende i stand til at udføre avanceret præhospital behandling, herunder at administrere visse former for medicin intravenøst, jf. bilaget, pkt. B.

Stk. 3. Herudover skal uddannelsen sætte den pågældende i stand til at assistere lægen på en akutlægebil eller lignende samt udføre overvågning og behandling i forbindelse med visse patienttransporter til specialafdelinger efter lægelig delegation og/eller ordination.

Stk. 4. Uddannelsen omfatter i forhold til ambulancebehandleruddannelsen yderligere undervisning i anatomi og fysiologi, hygiejne, symptomlære, sygdomslære, herunder smitsomme sygdomme, observationsteknik, farmakologi og håndtering af medicin, patienthåndtering, transmission af 12-aflednings-EKG til sygehus, overvågning og defibrillering.

Stk. 5. Ambulancebehandlere med særlig kompetence (paramedicinere) skal deltage i vedligeholdelsesuddannelse i en uge en gang om året.

§ 8. Sundhedsstyrelsen fastsætter nærmere regler for uddannelsen til ambulancebehandler med særlig kompetence (paramediciner), herunder adgangskrav og krav til tilsvarende uddannelse efter § 7, stk. 1.

Stk. 2. Uddannelsesstedet afgør, i hvilke tilfælde supplerende efteruddannelse giver merit i uddannelsen af ambulancepersonale efter §§ 4 og 7. Afgørelsen kan ankes til Sundhedsstyrelsen.

§ 9. Uddannelse til ambulancebehandler med særlig kompetence (paramediciner), jf. § 7, foregår på en skole for social- og sundhedsuddannelse, en sygeplejeskole eller lignende.

§ 10. Regionsrådet skal stille praktikpladser til rådighed på egne sygehuse, akutlægebiler, akutbiler eller efter aftale på andre sygehuse som led i uddannelsen af ambulancepersonale.

§ 11. For at kunne indgå i ambulanceberedskabet og den præhospital indsats som ambulancebehandler eller ambulancebehandler med særlig kompetence (paramediciner), skal den pågældende have gennemført de uddannelser hertil, som er nævnt i denne bekendtgørelse, eller en udenlandsk uddannelse, der i al væsentlighed svarer hertil, og som er godkendt af Styrelsen for Patientsikkerhed.

Stk. 2. En person med udenlandsk uddannelse, som midlertidigt eller lejlighedsvis udøver erhvervet som ambulancebehandler eller ambulancebehandler med særlig kompetence (paramediciner), skal anmelde dette til Styrelsen for Patientsikkerhed.

§ 12. Ambulancer skal være udrustet således, at der kan ydes syge, tilskadekomne og fødende en skånsom optagning, overvågning og behandling og skånsom transport til sygehus eller andet behandlingssted.

Stk. 2. Ambulancer skal være udrustet med værktøj, der muliggør basal frigørelse af patienter, samt brandslukningsudstyr til bekæmpelse af mindre brande.

Stk. 3. Ambulancer skal via relevant kommunikationsudstyr kunne kommunikere med alarmcentralen, AMK-vagtcentralen og relevante sygehusafdelinger m.v.

Stk. 4. Ambulancer skal i øvrigt indrettes og udstyres, så der kan ydes den i § 3, jf. bilaget, anførte præhospitale behandling.

Dispensationsadgang

§ 13. Sundhedsministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra reglerne i §§ 2, 3 og 12.

Stk. 2. Sundhedsministeren kan fastsætte særlige vilkår for dispensationen.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2019

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 431 af 18. maj 2016 om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 2, stk. 2, nr. 2, finder anvendelse indtil den 1. januar 2029.

Sundheds- og Ældreministeriet, den

Præhospital behandling

Ved lægelig delegation forstås overdragelse af en konkret behandlingsopgave, der efter lovgivningen er forbeholdt læger og ved lægelig ordination forstås en læges konkrete stillingtagen til den behandling, der skal iværksættes.

A)

Ambulancepersonale, der har modtaget uddannelse til ambulancebehandler skal kunne foretage:

- 1) Basal bedømmelse af patientens tilstand.
- 2) Skånsom optagning af tilskadekomne med særligt udstyr.
- 3) Etablering og opretholdelse af frie luftveje f.eks. ved brug af tungeholder eller nasal airway.
- 4) Genoplivning ved kunstig opretholdelse af vejtrækning med tilskud af ilt samt udvendig hjertemassage.
- 5) EKG-overvågning og genoplivning ved brug af defibrillator.
- 6) Blødningsstandsning og antichockbehandling.
- 7) Brudbehandling således at hele kroppen, eller dele af kroppen, herunder halshvirvelsøjlen kan understøttes.
- 8) Akut behandling ved afrevne legemsdele.
- 9) Akut behandling af brandsårsskader, ætsningsskader, kuldeskader mv.
- 10) Fødselshjælp og pleje af nyfødte.
- 11) Medicinsk smertelindring, f.eks. ved inhalation af ilt og lattergas.
- 12) Lindring af hjertekrampesmerter, f.eks. med nitroglycerin administreret i mundhulen.
- 13) Afbødning af astmaanfald ved inhalation af bronchieudvidende stoffer.
- 14) Afbødning af kramper ved administration af krampestillende medicin (benzodiazepin) i endetarmen eller gennem mundhulen.
- 15) Indledende behandling ved tegn på blodprop i hjertet med acetylsalicylsyre eller andre blodpladehæmmende midler.
- 16) Afbødning af tilstande med lavt blodsukker ved infusion af glukose eller med glukagon som intramuskulær injektion.
- 17) Afbødning af allergiske reaktioner med adrenalin som intramuskulær injektion.
- 18) Afbødning af følger efter indtagelse af overdosis af morfinlignende stoffer med naloxon som intramuskulær injektion.
- 19) Anlæggelse og gennemskylning af intravenøs adgang.
- 20) Opstart af intravenøs væskebehandling af svært tilskadekomne samt patienter med alvorlig kredsløbssvigt som følge af hypovolæmi.

Behandlingsopgaver efter punkt A, nummer 11 - 20 kan kun ske efter lægelig delegation.

B)

Ambulancepersonale, der har modtaget uddannelse til ambulancebehandler med særlig kompetence (paramediciner) efter § 6 i bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v. eller tilsvarende uddannelse, skal kunne foretage:

- 1) Den i pkt. A nævnte ambulancehjælp.
- 2) Intravenøs indgivelse af smertestillende medicin (morfinlignende stoffer) ved smerter.

- 3) Afbødning af følger efter indtagelse af overdosis af morfinlignende stoffer, benzodiazepin eller lignende stoffer ved intravenøs indgivelse af medicin som modgift.
- 4) Afbødning af ophobning af væske i lungerne ved intravenøs indgivelse af vanddrivende medicin.
- 5) Afbødning af kvalme ved intravenøs indgivelse af kvalmestillende medicin.
- 6) Intravenøs indgivelse af medicin i forbindelse med hjertestopbehandling, jf. guidelines fra Dansk Råd for Genoplivning.
- 7) Intravenøs indgivelse af anden medicin.
- 8) Afslutning af visse behandlinger på stedet, eksempelvis til diabetespatienter med for lavt blodsukker efter at tilstanden er behandlet.
- 9) Etablering og opretholdelse af frie luftvej med larynx device.

Behandlingsopgaver efter punkt B, nummer 2-6 kan kun ske efter lægelig delegation, behandling efter nummer 7 og 9 kan ske efter lægelig delegation under forudsætning af, at det sker i henhold til konkrete behandlingsprotokoller, behandling efter nummer 8 kan ske ved lægelig delegation, under forudsætning af, at dette sker i henhold til konkrete behandlingsprotokoller eller efter lægelig ordination.